

ganste indlysende, at det vil den ogsaa gøre. Men jeg kan ikke se, at der principielt er Indvendinger at gøre derimod, idet vore nuværende Licitationsbetingelser i Forvejen lægge allehaande Bånd paa Entreprenøren. Naar der er Tale om Arbejde, hvortil der skal leveres Materialier, fastsætter man jo Betingelser for, hvorledes disse Materialier skulle være. Entreprenøren maa altsaa i det Øjeblik, han overtager Arbejdet, danne sig et Støn over, til hvilken Pris han kan faa de Materialier, han skal bruge til Arbejdet, og jeg skønner ikke, at der er nogen principiel Forskel mellem det og det, der ønskes her, nemlig, at han ogsaa skal gøre Overslag over, for hvilken Arbejdsløøn han kan faa Arbejdet leveret. Jeg ser ikke, der her er nogen som helst Uanseligghed til Stede. Hvis man fastsætter i Licitationsbetingelserne, at Entreprenøren skal efterkomme allehaande Fordringer med Hensyn til Arbejdets Udførelse, ser jeg ikke, at der er noget principielt Spring derfra og til, at man forlanger, at han ogsaa skal fyldestgøre visse Betingelser med Hensyn til Arbejdslønnen. Jeg ønsker at gøre denne Bemærkning, for om ikke at slaa fast, saa dog at minde om, at der i den Fordring, her er Tale om, aldeles ikke ligger noget nyt Princip. Der ligger ikke noget deri, der i det væsentlige skiller sig fra, hvad vi ere vante til ved Licitationer. Vi ere der vante til at foreskrive allehaande Betingelser med Hensyn til Arbejdets Udførelse, og naar vi gøre det, foreskommer det mig, at vi blive ved det samme Princip, naar vi ved Licitationen foreskriver visse Betingelser med Hensyn til Arbejdsforholdene. Jeg gør denne Bemærkning, navnlig efter at have hørt det ærede Medlem fra Aarhus (Pingel), som jo mindede om, at Forslaget har en socialdemokratisk Karakter, eller i et hvert Fald er udgaaet fra socialdemokratisk Side. Jeg vil sige, at naar jeg altsaa ikke i Princippet har noget mod det, der forlanges i § 1, gør jeg det under den Forudsætning, at man her principielt ikke forlanger noget væsentlig andet end det, man hidtil har anerkendt ved Licitationer.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Harald Jensen): Den ærede Minister udtalte, at de Eksempler, jeg havde fremsført, ikke vare staaende; han mente endogsaa, at man kunde paa visse det modsatte. Jeg skal tilstaa, at jeg forstaaer ikke ganske dette; thi det er jo ganske simpelt, at det modsatte vilde jo være, at Arbejderne havde ved Licitationsarbejde oppebaaret en uforholdsmæssig stor Vøn, men noget saadant kender jeg ingen Eksempler paa. Er der ved Lici-

tationsarbejde oppebaaret nogen stor Fortjeneste, saa er den i alle de Tilfælde, jeg kender, gaaet i Entreprenørernes Lomme, medens Arbejderne derimod ikke have naaet mere end almindelig Dagløn; det er det højeste, der kan naas. Saa den Maade, Licitationssystemet nu er ordnet, have Arbejderne kun den almindelige ordinære Dagløn, og knap det, medens de samtidig løbe Risikoen; hvis Entreprenøren har forregnet sig og gaar fallit, og ikke kan betale Daglønnen, saa de ingenting, og hvis han har forregnet sig og bliver staaende, løbe de den Risiko, at deres Arbejdsløøn bliver trykket ned til det mindst mulige. Det modsatte, at Arbejderne have tjent uforholdsmæssig ved Licitationsarbejde, er noget, hvorpaa i hvert Fald jeg ikke kender noget Eksempel. Jeg skal ganske vist indrømme den ærede Minister, at Licitationsarbejde er det billigste, og vil i de fleste Tilfælde være det billigste, men der er jo et gammelt Ord, der siger, at det billigste somme Tider er det dyreste. Naar man skal tage Hensyn til den Pris, hvorfor man køber en Vare, skal man ogsaa se, hvor god den Vare er. Det er den Opfattelse, jeg har af Licitationsarbejde, at der gør sig to Arter af Bestræbelser gældende; den ene Bestræbelse gør sig gældende fra den, der udbyder Arbejdet, idet han passer saa nøje som muligt paa, at han faar det, han skal have for sine Penge, og som han mener at kunne gøre Fordring paa, og den anden Bestræbelse gør sig gældende fra den, der skal udføre Arbejdet, idet han søger at slippe saa billig fra det som muligt, og der er mange Gange paa disse Omraader et rent Kapløb om, hvem der passer bedst paa, eller hvem der kan være inedigst i Retning af at stufte snart med Hensyn til det ene, snart til det andet. Der ligger absolut ikke nogen Garanti for Arbejdets Godhed i Licitationsprincippet. Der ligger deri en Garanti for at faa Arbejdet billigt, men ikke for, at det virkelig er godt udført, at der er opnaaet noget for det, som er givet for det. Der ligger ikke deri Garanti for, at man ikke i mange Tilfælde maaske skulde have betalt det dobbelt og faaet Arbejdet anderledes udført saaledes, at det virkelig var forsvaret. Jeg skal indrømme den ærede Minister, at der er gjort adskilligt i den Retning, hvad ogsaa den ærede Minister omtalte, nemlig at der i mange Tilfælde forlanges, at Arbejderne skulle ulykkesforsikres, at der skal antages danske Arbejdere o. s. v., det ved jeg fuldt ud, men dette afhjælper ikke Dindet, og det er dog temmelig nødvendigt, forekommer det mig, at komme langt mere ind paa disse